

NATURA 2000-GEBIED: KORENBURGERVEEN (061)
VELDVERSLAG VELDBEZOEK DD. 22 AUGUSTUS 2022

Aanwezig namens Provincie:	Richard Bruins, Jaap Ex, Jurjen Moorman, Teun Spek
Aanwezig namens beheerder	Robert Ketelaar, Andre Westendorp, Michiel Schaap (allen Natuurmonumenten); Gerard de Ruiter (Natuurcollectief VALA), Harry Krabben en Joop Spijkers (Stichting Marke Vragenderveen)
Overige aanwezigen:	Karel Hanhart en Laura Spa (Eelerwoude), Ton Paternotte (Royal Haskoning DHV), Camée Bokma (junior ecooloog Natuurmonumenten beheereenheid Achterhoek)
Afgemeld:	Adinda Crans (Natuurmonumenten) en Ronald Goderie (Provincie)
Datum en tijd veldbezoek:	22 augustus 2022, 09.00h – 17.00h

Doel:

Het doel van het veldbezoek is om op basis van veldwaarnemingen, expert judgement en recente inzichten en waarnemingen te beoordelen wat de kwaliteit en trend van de habitattypen in het Natura 2000-gebied is. Dit in het licht van de uitgevoerde en voorgenomen beheerplan-maatregelen en het te verwachten effect op omvang en kwaliteit van de habitattypen. Het veldbezoek beperkt zich daarbij tot zichtbare ontwikkelingen en vormt een aanvulling op de overige monitoring die in het gebied plaatsvindt.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Looproute met habitattypen
- Bijlage 2: Looproute en maatregelen

Programma:

In het Korenburgerveen komen 9 habitattypen voor en 2 habitatrictlijnsoorten (zie bijlage 1):

- Zwakgebufferde vennen H3130
- Heischrale graslanden H6230
- Blauwgraslanden H6410
- Actieve Hoogvenen H7110A
- Overgangs- en trilvenen (trilvenen) H7140A
- Herstellende Hoogvenen H7120
- Galigaanmoerassen H7210
- Hoogveenbossen H91D0
- Vochtige alluviale bossen H91E0C
- Kamsalamander H1166
- Gevlekte witsnuitlibel H1042 (Wijzigingsbesluit aanwezige waarden, artikel 41)

Voor alle habitattypen gelden instandhoudingsdoelstellingen. Het habitatype Herstellende hoogvenen komt over een groot oppervlakte voor, de andere habitattypen komen voor over kleinere oppervlakten.

De bevindingen van het veldbezoek worden hieronder besproken in volgorde van hun landschapsecologische positie:

- Boven in het systeem: het vrijwel uitsluitend door regenwater gevoede zure en zeer natte actieve hoogveen (H7110A) en min of meer ingebed in Herstellend hoogveen: het nattere herstellende hoogveen (H7120).

- Lager in de gradiënt: het in meer of mindere mate door basenrijk kwel- en doorstromend oppervlaktewater gevoede Heischraal grasland (H6230), Blauwgrasland (H6410), Overgangs- en trilveen (H7140A), Galigaanmoeras (H7210) en vochtige alluviale bos (H91E0C).

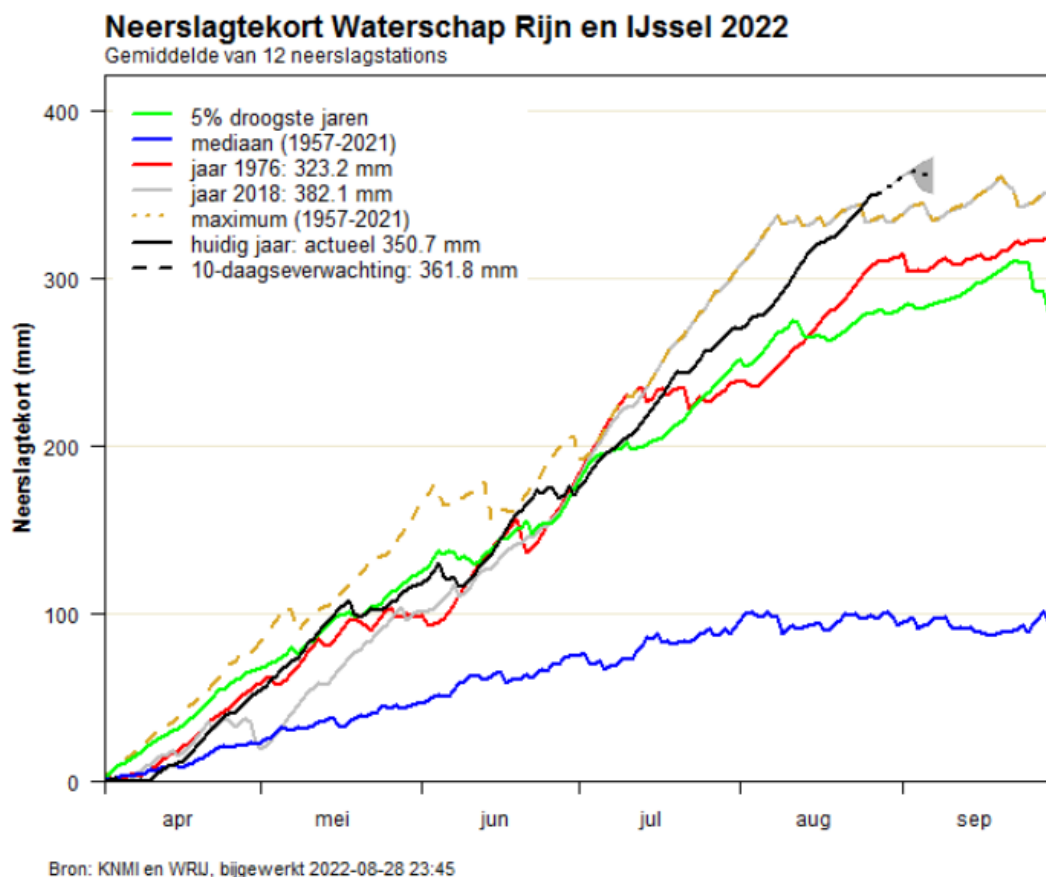
De habitattypen Zwakgebufferde vennen (H3130), Hoogveenbossen (H91D0) en Actief hoogveen (H7110A) zijn dit jaar niet bezocht.

Tenslotte worden de effecten van de volgende herstelmaatregelen besproken:

- verwijderen opslag ten behoeve herstellend hoogveen (M4B),
- dempen Schaarsbeek (M1A),
- verder laten verlanden Schaarsbeek (M3A),
- kade verwijderen (M1C),
- verwijderen fosfaatrijke toplaag Schaarslenk (M1D).

Droogte en warmte:

Door de aanhoudende droogte in 2022 staan de vochtgevoelige habitattypen in het hele Korenburgerveen sterk onder druk. In een totaal van de afgelopen 5 jaren was er sprake van 4 extreem droge jaren: 2018, 2019, 2020 en 2022. Alleen het jaar 2021 was hydrologisch gezien redelijk normaal. Het neerslagtekort in de gebied van het Waterschap Rijn en IJssel was met ca. 350 mm het grootste neerslagtekort uit de meetreeksen sinds 1957 (zie figuur 1). Het neerslagtekort was zelfs groter dan de recordjaren 1976 en 2018.

Figuur 1: Neerslagtekort Waterschap Rijn en IJssel 2022 (bron: Waterschap Rijn en IJssel; droogtebericht 29 augustus 2022)

Door de droge en zeer warme zomer(s) staat niet alleen de water afhankelijk flora maar ook de karakteristieke fauna van het hoogveengebied onder druk. Veel voor hoogveenkenmerkende soorten zijn noordelijke boreale/alpiene soorten en daardoor extra kwetsbaar.

Staat van de habitattypen

Actief hoogveen

Het Actief hoogveen is in 2021 bezocht. Vanwege de kwetsbaarheid van dit habitatype is in overleg met de beheerder besloten om dit habitatype dit jaar niet te bezoeken.

Herstellende hoogvenen (H7120)

Het herstellende hoogveen is bezocht in het Vragenderveen op locatie 4 en het Meddosche veen op locatie 7. Voor de ligging van de locaties wordt verwezen naar bijlage 1 en 2.

Vragenderveen (locatie 4):

Het Herstellende hoogveen in het compartiment van het Vragenderveen was vanaf de kade gezien erg droog. De veenmossen waren door de droogte voor een belangrijk deel geel verkleurd (zie foto 1). Er was geen open water zichtbaar. De verkleuring van de veenmossen is één van de vele manieren waarop het hoogveen zich kan wapenen tegen de nadelige effecten van de verdroging. Uit de visuele inspectie lijkt het hoogveen zich ondanks de droogte in stand te houden, maar van groei van veenmossen is geen sprake.

Foto 1: Ronde zonnedaauw in herstellend hoogveen (foto: Laura Spa)

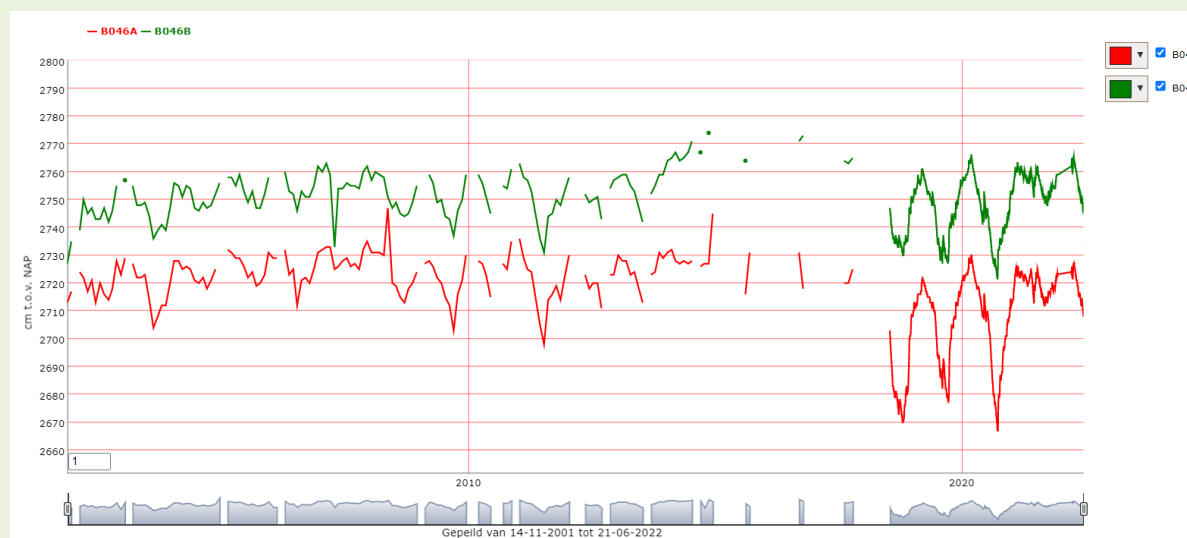
Om een indruk te krijgen van de daling van het waterpeil in het hoogveencompartiment van het Vragenderveen is evenals de afgelopen jaren het waterpeil bij de peilschaal S011 bij de uitlaatstuw afgelezen. Aangezien de veldbezoeken elk jaar in de tweede helft van augustus plaatsvinden, geven de peilen hier een indruk van de daling het waterpeil in het compartiment in vergelijking met de eerdere droge jaren.

Tabel 1: Waterstanden tijdens veldbezoeken afgelopen jaren bij peilschaal S011 (locatie 4)

Jaar veldbezoek	Waterpeil tijdens veldbezoek in m. +NAP
2022	27,05
2021	27,40
2020	27,15
2019	27,10
2018	27,18

In de tabel is te zien dat het waterpeil op 22 augustus 2022 het laagste is van de serie droogste jaren 2018 – 2020. Dit zeer lage peil kan worden verklaard doordat het neerslagtekort in 2022 groter was dan in de jaren 2018-2020. In de winter kan het stuwcompartiment zich onder invloed van het neerslagoverschot vullen tot ca. 27,50 m. +NAP (zie figuur 2). In natte perioden kan het zelfs tijdelijke pieken tot 27.60 m. +NAP vertonen. Tijdens het veldbezoek was het waterpeil, onder invloed van het neerslagtekort van 350 mm, 45 cm gedaald onder het stuwpeil van 27,50 m.

Bij een neerslagtekort van 350 mm zal het waterpeil in open water ca. 35 cm dalen. Door de bergingscoëfficiënt van het hoogveen zal de daling van het waterpeil door verdamping groter zijn dan 35 cm. Door het geringe stijghoogteverschil tussen het veen en het onderliggende zand (zie figuur 2) is het verticale waterverlies uit het hoogveen gering. Het horizontale waterverlies is eveneens zeer gering, door de aanwezigheid van de damwanden. Aangezien de daling slechts 45 cm was, betekent dit dat de daling waarschijnlijk vrijwel geheel toe te schrijven is aan de verdamping. Dit geeft aan dat de genomen hydrologische maatregelen zeer effectief zijn geweest. Hadden die niet plaatsgevonden, dan was de peildaling en de schade aan de habitattypen veel groter geweest. Zonder stikstofdepositie waren deze maatregelen nog effectiever geweest, want de groei van Pijpenstro en berken was veel minder geweest, deze planten veroorzaken een belangrijk deel van de verdamping.

Figuur 2: Peilverloop in het Vragenderveen bij meetpunt B046A (filter in zandlaag onder het veen) en B046B (ondiepe filter in het veen); bron: Waterweb

De in figuur 2 weergegeven peilen zijn gemeten tot 21 juni 2022. Op de grafiek is te zien dat de peilen op dat moment nog niet erg diep zijn weggezakt. Blijkbaar heeft de daling vooral in de maanden juli en augustus plaatsgevonden. Dit wordt bevestigd door de beheerder die tot eind juni stromend water heeft waargenomen in de kern van het Korenburgerveen bij het Galigaanmoeras.

De grote hoeveelheid pijpestrootje in het veencompartiment wordt mede veroorzaakt door de hoge stikstofdepositie. Aangezien pijpestrootje meer verdampt dan veenmossen, draagt het pijpestrootje eveneens bij aan de verdroging van het veen. Ook de berkenopslag zorgt voor een verhoogde verdamping in het veen. De beheerder geeft aan dat door de droogte van de afgelopen jaren de opslag van berken is gestimuleerd.

In de derde plaats waren de zomermaanden juli en augustus zeer warm en zonnig. Voor veel kenmerkende soorten voor hoogveen kan dit problematisch zijn.

Staat van het habitatype:

Het herstellende hoogveen staat door de combinatie van droogtestres, stikstofdepositie en warmtestress onder zware druk. Waargenomen is dat in dit droge jaar van veenmosgroei geen sprake meer is. Door de

droogte- en warmte stress kunnen voor hoogveen kenmerkende soorten onder druk komen te staan. Door de droogte is de opslag van berken extra toegenomen. Dit leidt weer tot een versterkte verdamping. Doordat het watersysteem nog niet geheel op orde is zijn de heischrale blauwgraslanden onvoldoende in staat om dit soort droge jaren door te komen. Doordat het watersysteem nog niet geheel op orde is, is het Herstellend hoogveen onvoldoende beschermd tegen een serie droge jaren, zoals we die afgelopen jaren hebben meegemaakt.

Verwijderen opslag:

Het verwijderen van berken vermindert de verdamping en daardoor verdroging van het hoogveen. De serie droge jaren heeft de opslag van berken in het Vragenderveen gestimuleerd. De afgelopen jaren is door de beheerder veel berkenopslag verwijderd. Ook is er opslag verwijderd in een brede strook langs het pad aan de zuidzijde van punt 4. Komend najaar zal de beheerder ook berken verwijderen in het stuwcompartiment aan de noordzijde van het Vragenderveen.

Herstellen damwanden:

De damwanden in het Korenburgerveen zijn in 1998-1999 aangebracht en zitten nu ca. 23 jaar in de grond. De staat van de houten damwanden is achteruitgegaan en de afgelopen jaren is er sprake geweest van een aantal lekken, die gelukkig allemaal konden worden gedicht. De beheerder en Provincie onderzoeken momenteel de technische mogelijkheden om de damwanden te vervangen. De keuze lijkt te gaan vallen op kunststof damwanden. Het is de bedoeling om de bestelling en voorbereiding van de plaatsing van de damwanden in het Korenburgerveen in het najaar 2022 in gang te zetten (**Actie Provincie en Natuurmonumenten**).

Meddosche veen (locatie 7):

In het Meddose veen staat aan de randen van het herstellend hoogveen veel berkopslag (foto 2). Aan de randen is sprake van drogere omstandigheden, grotere fluctuaties en een minder dik veenpakket. In het herstellende hoogveen zijn soorten aanwezig zoals fraai veenmos (*Sphagnum fallax*), eenarig wollegras, witte snavelbies, lavendelheide, ronde zonnedauw en veenbes. Tijdens het veldbezoek zijn op de minst verdroogde delen van het doorgewade veencompartiment ook de echte bultvormende veenmossoorten wrattig veenmos (*Sphagnum papillosum*) en hoogveenveenmos (*Sphagnum magellanicum*; determinatie niet zeker) aangetroffen. De aanwezigheid van deze soorten geeft aan dat de veenmossoorten die nodig zijn voor het herstel van het hoogveen zeer plaatselijk waarschijnlijk al aanwezig zijn.

Verwijderen berkenopslag:

Ook hier is in 2022 verwijderen van berkenopslag voorzien om de verdamping te verminderen.

Foto 2: Berkenopslag in de randen van herstellend hoogveen (foto: Laura Spa)

Blauwgrasland (H6410) en Heischraal grasland (H6230)

Het blauwgrasland en het heischraal grasland is bezocht op locatie 1 (zie figuur 4). Het betreft hier een mozaiek van van Blauwgrasland en Heischraal grasland. In het veld is er geen scherp onderscheid gemaakt tussen beide habitattypen. Het blauwgrasland en Heischraal grasland is op deze locatie is redelijk stabiel. Subtiele hoogteverschillen zorgen voor gradiënten in de vegetatie. Hoger in de gradiënt, op de zandkopjes zijn schraallandsorten aanwezig zoals blauwe knoop (foto 3). Lager in de gradiënt, in de slenken, zijn basen indicerende soorten aanwezig zoals parnassia, waterdrieblad, veenpluis en wateraardbei. Er is sprake van veel dynamiek in de in het oog springende soorten tussen opeenvolgende jaren. Dit jaar zijn de blauwe knopen ruim aanwezig in het blauwgrasland. Andere soorten die aanwezig zijn, zijn; riekende nachtorchis, tormentil, gevlekte orchis, brede orchis, parnassia, bevertjes, heide kartelblad.

Staat van de habitattypen:

Momenteel is het blauwgrasland te droog door een te lage grondwaterstand. Bij dit habitatype horen op deze plek hoge grondwaterstanden in de zomer. Het effect van de te lage zomergrondwaterstand is te zien aan een kortere vegetatie en aan de plekken die doorgaans nat horen te zijn waar weinig vegetatie staat (kale bodem). Door de voortdurende droogte staan beide habitattypen sterk onder druk. Dit geldt niet alleen voor de flora, ook de fauna staat door de droogte onder druk. Doordat het watersysteem nog niet geheel op orde is zijn de heischrale graslanden en blauwgraslanden onvoldoende in staat om dit soort droge jaren door te komen. De grondwaterstand daalt in de zomer te snel omdat het grondwater in verbinding staat met het regionale grondwatersysteem van de slenk van Corle. Doordat de grondwaterstand in het regionale systeem in de zomer te snel en te diep daalt, werkt dit ook door in de blauwgraslanden en heischrale graslanden. Daarnaast vindt in de wintermaanden onvoldoende kwel plaats vanuit het regionale systeem om zo een buffer te vormen richting te droge zomers.

Foto 3: Blauwgrasland (bron: Richard Bruins).

Foto 4: Parnassia (bron: Richard Bruins)

Foto 5: Overgangs- en trilveen (bron: Richard Bruins).

Overgangs- en trilvenen (H7140)

Het overgangs- en trilveen is bezocht op locatie 2 (zie figuur 4 en foto 5). Hier zijn soorten aanwezig zoals het vlinderstrikje en trilveenveenmos (*Sphagnum contortum*).

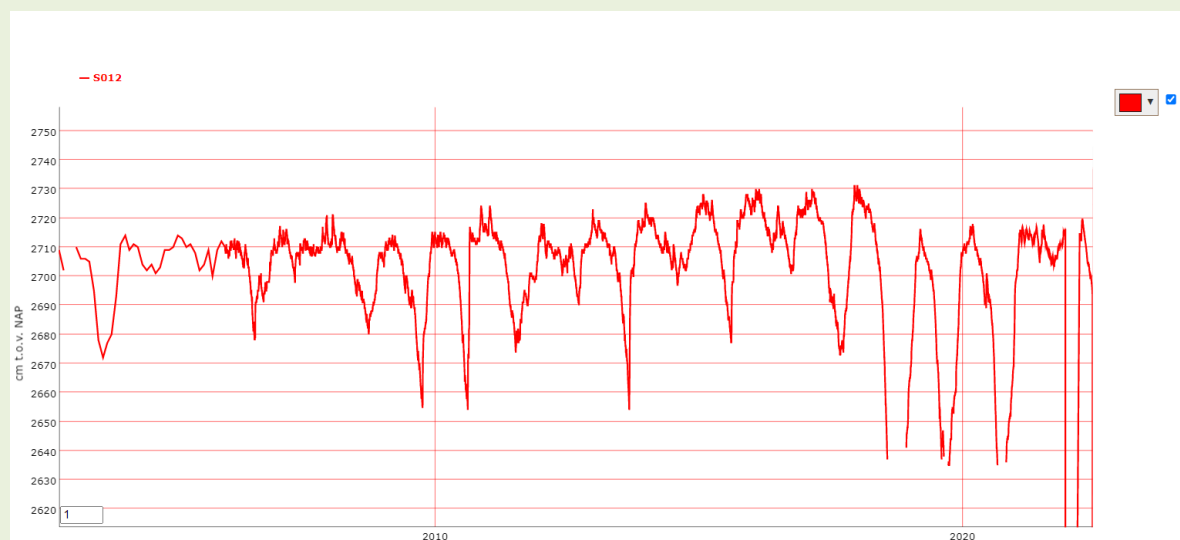
Momenteel is ook het overgangs- en trilveen erg verdroogd. De kenmerkende plantensoorten staan er nog wel maar de vegetatie staat zeer droog. Hoewel dit met een éénmalig veldbezoek moeilijk is waar te nemen is, is te verwachten dat de droogte- en warmtestress vermoedelijk vooral erg problematisch voor fauna. De geplande maatregelen om verdroging tegen te gaan zijn allen uitgevoerd. Eén van de verdampingsverliezen in de zomer kan ook de aanwezigheid van bos en struweel zijn. Deels is het bos verwijderd (in de veenkern en schraallanden Middeldijk) of als gevolg van de vernattingsmaatregelen deels aan het afsterven. Gekeken kan nog worden naar de waterbalans van het veen, met name in de zomerperiode, om te beoordelen of er nog stuurknoppen te vinden zijn om verlies van water te beperken of de aanvoer van water te verhogen. De benedenstroomse stuw is al iets hoger gezet. Er wordt overwogen om de peilen in de compartimenten verder te verhogen. Evenwel is vooral de GLG situatie problematisch, en een hogere opstuwing zal hier maar zeer beperkt invloed op kunnen uitoefenen.

Staat van het habitattype:

Door de langdurige droogval, warmtestress en stikstofdepositie staat de vegetatie en fauna in de Overgangs- en trilveentjes onder druk. Doordat het watersysteem nog niet geheel op orde is zijn ook voor verdroging zeer gevoelige Overgangs- en trilvenen onvoldoende in staat om dit soort droge jaren door te komen.

Galigaanmoeras (H7110)

Het waterpeil stond ook in het Galigaanmoeras erg laag. De watergang bij de stuw stond droog. Bij peilschaal S012 is een peil van 26,40 m. +NAP gemeten. De balkhoogte van de stuw bevindt zich op 27,20 m. +NAP. Het waterpeil is dus 80 cm onder het stuwpeil gedaald. De peildaling is in lijn met de eerdere droge jaren 2018-2020 (zie figuur 3). Het is positief om te vermelden dat in 2021 jaarrond door de beheerder stromend water is waargenomen. Deze stroming is hersteld na het dempen van de Schaarsbeek, waardoor het regen- en grondwater vanaf het Meddosche veen, aangevuld met kwelwater van de natte gronden bij de Meekertweg via de laagste kernzone van het Korenburgerveen ter hoogte van het Galigaanmoeras richting de uitgang aan de zuidwestzijde stroomde. Het feit dat deze stroming in een jaar met normale hoeveelheden neerslag jaarrond plaatsvond is een signaal dat hydrologisch herstel van de randzone effectief is geweest.

Figuur 3: Peilverloop S012 (stuw ten westen van Galigaanmoeras)

Afgelopen jaar hebben in het gehele veengebied 4 paren kraanvogels gebroed. Hiervan zijn 7 jongen uitgekomen. Onduidelijk is hoeveel er groot zijn geworden, waarschijnlijk zijn 3-4 jongen groot gebracht. Zie locatie 3 voor het galigaanmoeras (figuur 2 en foto 6). Door waterstandswisselingen is er verandering in vegetatie, meer pitrus en hennegras. Verdere soorten die er voorkomen zijn: grote boterbloem, moeraswederik, galigaan, bastmelkeppe, moerasbasterdwederik, duizendknoopfonteinkruid.

Staat van het habitattype:

De vegetatie en vermoedelijk ook de fauna van het Galigaanmoeras staan evenals de overige habitattypen sterk onder druk door de gecombineerde invloed van langdurige droogte, warmtestress en stikstofdepositie. Dankzij de genomen hydrologische maatregelen is het gebied wel tot vrij ver in de zomer doorstroomt met water vanuit de hoger gelegen noordoostelijke delen van het Korenburgerveen, waardoor de negatieve

effecten van de droogte minder effect hebben gehad, dan wanneer de hydrologische maatregelen niet waren uitgevoerd.

Foto 6: Galigaanmoeras, op voorgrond galigaan en gagel (bron: Richard Bruins).

Overige locaties

Experiment bestrijding watercrassula bij locatie 5:

Bij locatie 5 zijn de in 2012 geplagde percelen bezocht. Hierbij is speciaal gekeken naar de overwoekering van deze percelen met de invasieve soort watercrassula. Het deel van het geplagde gebied dat is doorkruist was vrij van watercrassula en bedekt met o.a. watermunt. In de lage delen aan west- en oostzijde was veel watercrassula zichtbaar. In deze laagte heeft een experiment plaatsgevonden door de Stichting Bargerveen om de effectiviteit van 3 verschillende bestrijdingsmethoden van watercrassula te onderzoeken: (1) afschrapen van de vegetatie en overgieten met kokend water, (2) afschrapen van de vegetatie en inbrengen concurrentiekrachtige soorten zoals pilvaren, (3) afschrapen van de bodem en verspreiden soortenrijk maaisel. Het experiment is echter mislukt omdat de hele laagte in 2021 vrijwel het hele jaar onder water heeft gestaan, waardoor maaisel en ingebrachte soorten zijn weggedreven.

Foto 7: Geplagde laagte noordzijde Vragenderveen (bron: Laura Spa)

Bij locatie 6 is een uitgegraven poel bezocht (figuur 6 en foto 8). De poel is zeer diep gegraven om watervoe- rend te blijven. Ook hier heeft zich watercrassula gevestigd.

Foto 8: Diepe poel in de randzone van het Meddosche veen met watercrassula (bron: Laura Spa)

Bij locatie 8 is een recent geplagd deel van het herstellende hoogveen bezocht, waar vroeger maanwaterjuffer en speerwaterjuffer aanwezig waren. Deze soorten zijn niet meer aanwezig. Vermoedelijk als gevolg van klimaatverandering zijn deze niet meer aanwezig. Dit deel van het hoogveen is in het verleden sterk met nutriënten verrijkt door instroming van landbouwwater via de spoordijksloot. Hierdoor bestond de vegetatie dominant uit lisdodde. Afkoppeling van het voedselrijke water is een succes geweest. De lisdodde is vrijwel geheel verdwenen en ook Riet is ogenschijnlijk achteruit gegaan. Nu zijn er soorten zoals drijvend fontein-kruid, ronde zonnedauw, waternavel, witte snavelbies aanwezig. Een bestaande laagte is hier opnieuw open gemaakt.

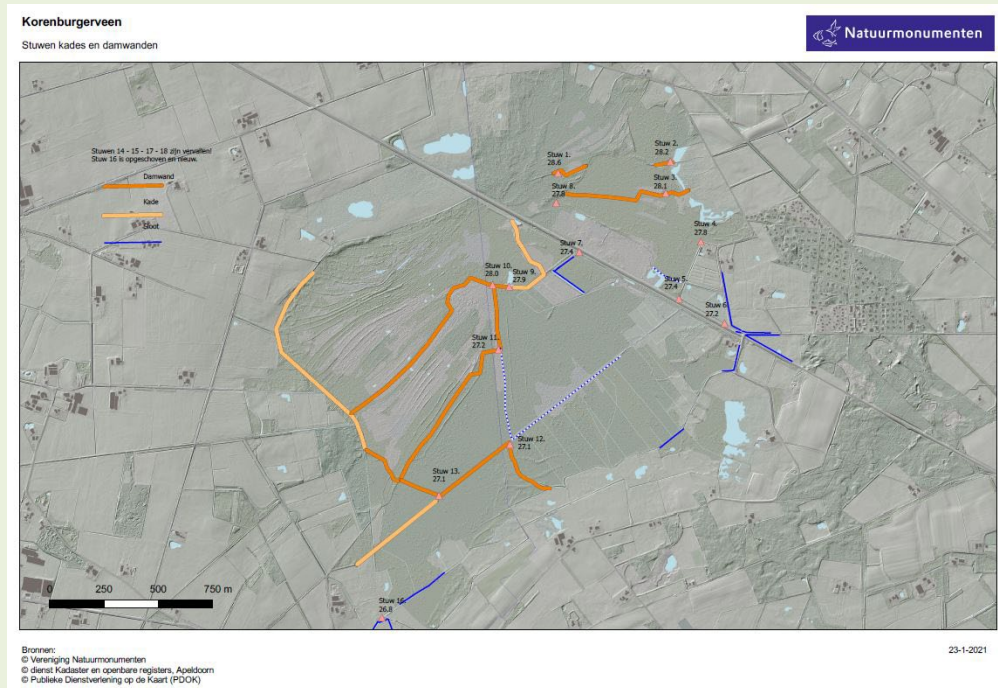
Algehele conclusie veldbezoek

Na 4 zeer droge jaren in een periode van 5 jaren staan de habitattypen met de daarbij horende flora en fauna onder druk door de droogte. Tijdens het veldbezoek is gezien dat op veel plaatsen de standplaatsen van de habitattypen te droog zijn. Hierdoor staan de habitattypen onder druk. De daling van de waterstanden in het Korenburgerveen zou zonder de uitgevoerde maatregelen zoals het plaatsen van de damwanden en dempen van de Schaarsbeek veel groter en structureler zijn. De hydrologische maatregelen zijn dus effectief, maar doordat het watersysteem nog niet geheel is hersteld de extreme neerslagtekorten en warmtestress in combinatie met stikstofdepositie vormen nog steeds een risico voor de habitattypen. Het aantal mogelijkheden om het gebied nog beter bestand te maken tegen droge jaren is beperkt. In opdracht van Natuurmonumenten wordt door Bell-Hullenaar gekeken naar mogelijke maatregelen om het gebied nog beter bestand te maken tegen droge zomers.

Actiepunten 2022:

- Onderzoek naar mogelijkheden om het Korenburgerveen beter bestand te maken tegen droge periodes door Bell-Hullenaar. Dit onderzoek is al in gang gezet. In het kader van dit onderzoek wordt gekeken naar mogelijkheden om sloten aan de westzijde van het Korenburgerveen te verondiepen/hoger op te stuwen. Hierbij wordt ook naar de wens van de Stichting Marke Vragenderveen gekeken om de hier gelegen graslanden bloemrijker te maken. Hiervoor wordt overleg gevoerd met de Stichting Marke Vragenderveen. Ook wordt gekeken naar het opzetten van het peil van de Schaarsbeek benedenstrooms van de stuw aan de zuidwestzijde van het gebied (**Actie Provincie**).

- Ook wordt gekeken naar het op vrij kleine schaal verwijderen van bos in het infiltratiegebied in het Rommelgebte.
- Binnen het Korenburgerveen wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is om geleidelijk de stuwpeilen te verhogen, zonder schade toe te brengen aan het hoogveen. (**Actie Natuurmonumenten**)
- Om een beter overzicht te krijgen van de huidige stuwhoogten zal Natuurmonumenten een kaartje maken met de dit jaar gehanteerde stuwpeilen (**actie Natuurmonumenten; reeds uitgevoerd, zie onderstaande kaart**).

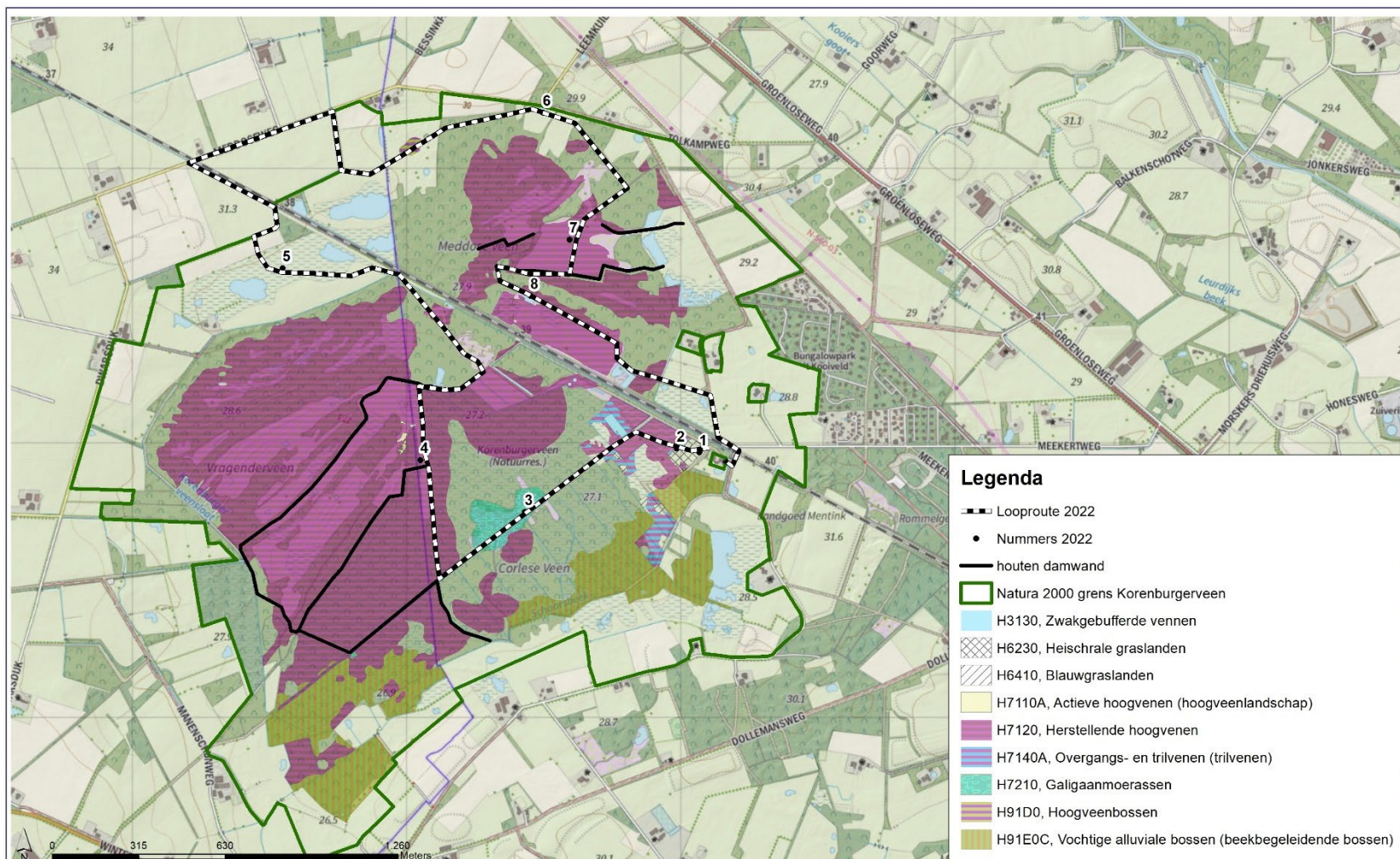
Resterende actiepunten 2021:

- Natuurmonumenten en Provincie gaan gezamenlijk onderzoeken of de veranderingen in open habitattypes” in de zuidoostelijke randzones op dit moment op de juiste manier worden gemonitord. Is de huidige manier van monitoren voldoende of is er aanvullende monitoring (bijvoorbeeld vergelijken van oude en nieuwe pq’s in de randzone) wenselijk. **Actie Provincie blijft staan.**
- De Provincie heeft in 2020 een tussentijdse evaluatie laten uitvoeren van de resultaten van de monitoringsplannen in het Natura-2000 gebied Landgoederen Brummen, deelgebied Empese en Tondense heide. De evaluatie is uitgevoerd door KWR. Provincie heeft RHDHV opdracht verstrekt om de monitoringsplannen van de Natura2000gebieden De Bruuk en Landgoed Brummen, deel Empese en Tondense heide te actualiseren. Daarna (planning is voor eind 2021), komt ook de actualisatie van de andere monitoringsplannen Natura2000gebieden, waaronder Korenburgerveen, aan de beurt. **Actie Provincie 2022: Actie blijft staan, uitvoering na 2022**

Met vriendelijke groet,
Karel Hanhart
Eelerwoude, Goor

Bijlage 1: Looproute en habitattypen veldbezoek 2022

Bijlage 2: Looproute en maatregelen veldbezoek 2022

